

Ročník III.

V Kyjově 25. ledna 1922.

Číslo 1.

VĚSTNÍK

SOKOLSKÉ ŽUPY
KOMENSKÉHO.

ŘÍDÍ REDAKČNÍ KRUH Z ČLENŮ
ŽUPNÍHO PŘEDSEDNICTVA.
VYCHÁZÍ MĚSÍČNĚ.
ROČNÍ PŘEDPLATNÉ 1 K.

8

JEDNOTY ODEBÍRÁTE POVINNĚ

VĚSTNÍK SOKOLSKÝ

dle usnesení V. valného sjezdu na 10 členů 1 výtisk!

"VĚSTNÍK SOKOLSKÝ" DO KAŽDÉ SOKOLSKÉ RODINY.

SKLAD KNIH

Sokolské župy Komenského v Kyjově

má na skladě a expeduje jednotám

členské a dorostenecké odznaky, spisy sokolské technické a
ideové, vzdělávací, zábavné, hudebniny a sokolské tiskopisy
kdekoliv vydane.

Jednoty podporujte svůj župní sokolský svépomocný podnik
ve prospěch chudých jednot župy a sokolských menšin.

Kožené tělocvičné nářadí, jakož i veškeré
tělocvičné potřeby pro tělocvičnu a sport
dodá ihned v nejlevnějších cenách
br. Fa: FR. ADAM, Kunratice u Prahy.

Pište si o ceník.

**VZORNÉ
CVIČEBNÍ ÚBORY**
PRO
**ŽACTVO, DOROST I
ČLENSTVO, LÁTKY A
PŘÍPRAVY**
DODÁ
**ODBORNÝ
ZÁVOD SOKOLSKÝ**
MILOSLAV ZACH
PRAHA II. ŽITNÁ 40.

Moravská agrární a
průmyslová banka
filia v Uh. Brodě.

Provádí veškeré bankovní
obchody, úvěry, eskont
směnek, kup a prodej
cenných papírů, výměnu
kuponů, cizích peněz a šeků.

Vklady na vkladní knižky a účty.
Záruky: Akciový kapitál a
reservy Kč 200.000.000.

Vkladů u banky
přes 100 milionů.
Telefon čís. 7.

TĚLOCVIČNÉ NÁŘADÍ

a veškeré sportovní pomůcky jakož i úplné
zařizování tělocvičen
spolkových a školních provádí levně a se zárukou
F. POKORNÝ a SPOL.,
KRÁLOVO POLE u BRNA (u Besedního domu).
Ceníky a rozpočty na požádání zdarma.
Nekupujte dotud — dokud se nepřesvědčíte!

Věstník sokolské župy Komenského

"— Na kraji pouště mnoho stop; do tmý teplých ovčinců jedny vedou, k doupatům šakalím druhé a v kalisti tlustokozce třetí, my přidržíme se stopy lví. Tvou stopou jdeme dál, ó Mistře!"

Karel Vaniček.

K 30 letému trvání župy Komenského 7./8. 1892-1922.

Letošním rokem vstupuje naše sokol. župa do 30. svého roku, kterémužto jubileu věnován budíz letmý tento přehled. Vypsat podrobně její dějiny bude rovněž povinností letošku, kdy vzpomínáme 60. výročí vzniku 1. jednoty — Sokola pražského. Vystihnouti význam župního bratrstva pro národní život jižní Moravy dovedli by jen starší pamětníci znali celkového stavu před 30. lety, kdy se národní život začíná uvědoměleji hlásiti k svým přirozeným právům v městských osadách proti germanisujícímu prosifredí. Proto uvádím jen některá data svědčící o vznikání jednot a o nápadně vnější činnosti rázu slavnostního, pokud lze tak učiniti ze starých knih zápisních. Činnost let poválečných jest zřejmější z našeho samostatného župního věstníku od začátku r. 1920.

Do roku 1892 byly v jižní Moravě tyto jednoty sokolské, jež tvořily jižní okrsek župy morav.: Bzenec, Brod Uh., Hradiště Uh., Kyjov, Malenovice, Napajedla, Hodonín, Holešov, Kroměříž, Morkovice. 7. srpna 1892 prohlásily se tyto jednoty za samostatnou župu Komenského.

Jak župa rostla a se měnila? R. 1894 přibyly založené jednoty: Ledsnice, Tlumačov, Zborovice, vystoupil Kroměříž. 1895 přibyla Břeclava, Hulín, Kunovice, Strážnice, takže bylo 16 jednot se 435 členy, z toho 380 cvičících. R. 1897 přibyl Uh. Ostroh s odborem ve Veseli a Zlín jako odbor Malenovic. R. 1898 vystoupily jednoty Hulín, Holešov, Morkovice, Tlumačov i Zborovice k Župě hanácké. R. 1900 bylo 12 jednot a 1 odbor s 914 členy, 280 cvičících; 7 jednot cvičilo ve škole, ostatní v hostincích. R. 1901 zanikla na čas jednota v Kunovicích. R. 1903 přestoupil Zlín k Župě hanácké. 1905 přibyly Bojkovice, Dubňany. Veselí se stalo jednotou. 1908 přibyly Kunovice, Lužice, Ždánice, bylo 16 jednot ve 4 okrscích. 1910 přibyly Luhačovice, Ratiškovice. 1911 přibyly odbory Bzová,

Komná, Lovčice, Slavičín, Vlčnov. 1912 přibyly Mor. Nová Ves, Písek, Rohatec, Těšice-Mikulčice, za jednoty prohlášeny Lovčice a Slavičín, Lovčice a Ždánice přestoupily k župě Rostislavově. R. 1914 přibyly jednoty ve Starém Hrozenkově, Ratiškovicích; z těchto pak obě poslední ztrátou činovníků ve válečném roce 1915 zanikly a jednoty Kostice, Lanžhot byly místodržitelským nařízením rozpuštěny. R 1919 přibyly Koryčany a Lipov, Písek, pobočky Komná, Hrušky, Nedakonice, Bzová, Poštorná, Velká, Budilovice, Dolní Bojanovice, Velká Blatnice, Nová Ves, Ujezd, Nivnice, Halenkovice, Záhorovice, Vracov, Milotice, Svatobořice, Ulkoš, Temnice, Kožušice, Týnec, jednota Střílky, Pobočky Tvrdonice, Žadovice— Kelčany, Bohuslavice, Hluk, Vracov, Babice, Prušánky.

Po 28. říjnu 1918 nastal další rychlý vzrůst, což jest známo z našeho župního věstníku. R. 1920 rozdělila se naše župa tak, že její jižní část ořipadla nově utvořené župě břeclavské. V naší župě zůstalo 21 jedn. a 35 poboček; počet ten vzrostl do konce r. 1921 na 29 jednot a 52 pobočky s úhrným počtem přes 8200 členů.

Účast župy na sletech v Praze.

- II. sletu r. 1891 účastnil se již okrsek župy moravské v počtu 286 osob,
- III. sletu 1895 účastnilo se 127 členů, v kroji 122,
- IV. sletu 1901 účastnilo se 119 čl. v kroji, prostná cvičilo 76 br., 3 závod. družstva = 23 br.,
- V. sletu 1907 155 br. v kroji, 1. den cvičilo 71 br., 2. den 73 br., 62 ženy, 3 záv. družstva,
- VI. sletu 1912 218 br. v kroji se 4 prapory, 1. den cvičilo 151 br., 91 ses., 2. den 139 br., 81 ses., 6 závod družstev = 37 závodníků; výpravz 2 zvl. vlaky.
- VII. sletu 1920 cvičilo 118 dorostenců, 56 dorostenek, 240 br., v průvodu 385 br. v kroji s prapory a 250 s. v cvič. úboru; závodilo 19 sester, 35 bří. v 5 družstvech a 2 jednotl. Se 2 vlaky jelo bez dorostu 1500 osob.

Župní veřejná cvičení, slety a závody.

- 1892 žup. slet v Uh. Brodě k oslavě 300. výročí narozenin J. A. Komenského.
- 1893 v Napajedlích a Holešově (výstava).
- 1894 v Holešově.
- 1896 v Hodoníně při slavnostním otevření čes. reálky.
- 1898 zájezd do Hodslavic k oslavě 100. výročí naroz. Fr. Palackého 157 br. v kroji, cvičilo 125 br.; zájezd rovněž s ČOS do Sloupu a k Macoše 40 br.; slet do Strážnice k slavnosti otevření čes. gymnasia.

- 1899 v Kyjově při slavnosti otevření čes. gymnasia.
 1900 v Hodoníně; účast při zájezdu ČOS do Olomouce a Litovle.
 1901 v Uh. Ostrohu se závody pro IV. slet.
 1902 v Uh. Hradišti, účast i župy Dolnorakouské; zájezd do M. Ostravy 112 br., v kroji.
 1903 závodní družstvo do Lvova.
 1904 v Uh Brodě; závod. družstvo do Lublaně 10 br.
 1905 v Břeclavě, účast na veřej. župy Dolnorak. v Poštorné.
 1906 v Napajedlích; zavod. družstvo do Záhřebu. 25 br. v kroji.
 1908 v Hodoníně; zájezd s ČOS do Prostějova a Kroměříže
 180 čl., 212 cvič. br., 53 cvič. žen.
 1909 v Kyjově.
 1910 v Břeclavě.
 1911 v Malenovicích, oslava 40letého trvání Sokola v Kyjově,
 zájezd s ČOS do Uh. Hradiště, slavnost otevření sokolovny Napajedlích.
 1912 v Hodoníně (40 let).
 1914 slet ČOS v Brně.
 1919 v Břeclavě.
 1920 v Uh. Ostrohu se závody pro VII. slet.
 1921 v Kyjově (50 let); zájezd na Podkarpatskou Rus.

Župní výlety.

R. 1894 na Buchlov, 1895 a později do Luhačovic, 1899 do Lednice.

Žup. cvičitelské kurzy.

- 1897 ve 2 okrscích.
 1902 v Bzenici a Napajedlích.
 1904 v Hodoníně a Uh. Hradišti.
 1906 poslání 3 bři. do kursu ČOS.
 1907 poslání 4 bři. do kursu ČOS.
 1909 cvičitelský kurs pod vedením bra. Fr. Erbana.
 1911 3 kurzy v okrscích; 1 br. a 1 s. do kursu ČOS.
 1912 ženský kurs v Hradišti; 3 činovnické kurzy v okrscích.
 Po válce další kurzy župní i po okrscích.

Činnost vzdělavací.

Organisováno dlouho jen v jednotádě, jako župní až 1913.
 O rozsahu jejím svědčí sta a sta přednášek, proslovů, besed, divadel atd.

Menšinová činnost se organisiuje stejně i zdravotní odbor; zatím 5 jednot má svěřeno 5 jednot na Těšínsku, župa jako celek má se starati o jednoty na Těšínsku spolu se

2 župami jinými, do Čopu (vých. Slovensko) zasláno 156 knih r. 1921, připravuje se knihovna pro Těšínsko.

Uzpomenuto budiž vděčně všech těch, kdo stáli v čele župního výboru a předsednictva i těch, kteří jako známí i neznámí obětovali svoji práci, čas i hmotné oběti a nadšené úsilí ve prospěch myšlenky sokolské, jejího šíření i prohloubení. Někteří z nich nedočkali se dnešního župního rozmadu, přes to žijí v paměti naši. Jsou to br. Dr. Vysloužil, první starosta župní, Dr. Kroupa, první jednatel, Dr. Pitra, Dr. J. Půde, dlouholetý místostarosta, Křen. Předními činovníky župními byli starostové, náčelníci a jednatelé, což neznamená ovšem, že další činovníci nebyli a nejsou rovněž důležitými činiteli župní organizace. Starostou prvním byl † br. Dr. Vysloužil z Hradiště, jeho zástupcem br. Dr. K. Kozánek z Kyjova, jenž od r. 1894 zastává činnost župního starosty a jest přáním jistě jednomyslným, aby dlouho jím ještě byl, i když loni již oslavili jsme 40 letí sokolské jeho práce. Záslužnou práci našeho bratra starosty ocenil výbor ČOS uděliv mu nejvyšší své vyznamenání — plaketu ČOS.

Náčelníky byli br. Fr. Ploskal z Hodonína — 1899, Fr. VI. Ploskal ml. z Hodonína — 1904, K. Koucký z Uh. Hradiště — 1905, J. Horák z Uh. Hradiště — 1910; od tohoto roku Jar. Staša z Malenovic.

Jednateli byli † br. Dr. Kroupa z Hradiště — 1894, Kolář z Bzence — 1897, opět Dr. Kroupa — 1898, Karel Janský z Kyjova — 1904, br. Em. Hanák z Uh. Hradiště — 1913, br. Kytnar z Kyjova — 1915, br. Met. Barvík z Lužic — 1917, br. Dr. Václav Jokl z Kyjova — 1919 a od r. 1919 br. K. Vacík z Kyjova.

Redaktorem žup. věstníku vydávajícího od r. 1920 br. M. Urban z Kyjova, nyní řídí »Věstník župní« br. K. Vacík z Kyjova.

Končím přáním, aby župa Komenského plně si zasloužila svého jména v budoucnosti, jež ji čeká, aby každý člen a členka plnili ideály Tyršovy a Fügnerovy a nalézali v nich své životní štěstí a radost, aby další jubileum naši župy mohlo se vykázat zvýšenou činností a jejím ovocem. Nazdar!

Ondráček.

Zprávy župní.

Těl. jednota „Sokol“ v Čopu (vých. Slovensko) děkuje celé župě naši vřele za zasláne knihy, které správně dostali, a z nichž mají radost. Za jednotu podepsání br. Nechutný, starosta a Frant. Růžička, jednatel. Členové jednoty (přes 50) jsou všichni Češi.

K naší župě přistoupila ze župy hanácké jednota v Otrokovicích. — Jednota v Luhačovicích zřídila pobočku v Rudicích, jednota v Slavičině pobočku v Lipové. Vítáme je všechno do svého středu.

Vybízíme jednoty, aby sepsaly své kroniky a stručný výtah zaslaly brnu Kožiškovi do Uh. Hradiště. Pamětní kniha má být důkladná, nelitujte nákladu, nejvýše 100 listů dobrého trvanlivého papíru kvartového formátu, nelinkovaný, aspoň hřbet a rohy ze silné kůže. Listy seštítě nití, nikoli drátem. Inkoust trvanlivý, který neztrácí barvu, t. zv. lisílný. Nepsáti ani hněd uvnitř knihy ani do konce, okraje jsou nutné, uvnitř (na začátku) okraj asi 2 cm, na konci 6 cm. Pro knihu se doporučuje použdro a uschování v suchém místě. Vice viz v »Návodu k vedení pamětních knih od Dra. Kazimoura, cena 2 K vyd. Českosl. zemědělského muzeum v Praze«, knihy a potřeby kancelářské zasílá »Svěpomoc« Praha II. Havličkovo nám. 11.

Vzdělavatele prosím, aby mi zaslali měsíč. výkazy za prosinec a za rok 1921; kde je mnoho proslovů, napište jen čísla sokol. a jiných. Výkazy zasílejte, pokud nepřikládáte nějaké jiné psaní, jako tiskopis v otevřené obálce se známkou 20 h. Nových výkazů župa ještě nemá, neobjednávejte a neurgujte proto, jakmile dojdou, budou Vám zaslány. Číste si zatím poznámky o činnosti. Zpráva o činnosti za rok 1921 bude uveřejněna v únorovém čísle Věstníku.

Tisk sokolský rozšířujte. »Věstník Sokol.« má být odebrán 1 výtisk na 0 členů, stejně »Besedy sokolské« 1 výtisk na 10 čl. dorostu, »Sokola« každá jednota aspoň 2 výtisky, župní věstník 1 výtisk na 5 čl. Pro sestry objednejte »Sokolici, pro žáky »Skri-vánka«. Objednávky správně adresujte. Mám od administrace povinných časopisů sokol. podrobný výkaz. Někde se této povinnosti nedbá. Každá knihovna sokolská ať má po 1 výtisku Věstníku Sokol, Besed, Sokolice, Sokola.

Zprávy do žup. věstníku zasílejte, ať je obrazem naší celkové činnosti. Pro denní tisk vyžadují si zpráv »Lidové Noviny« (redaktor br. Krejčí) a »Socialistická Budoucnost« (na adresu br. Drásal, náčelník v Brně-Husovicích, nebo »Sokolská hřídelka« v »Social. Budoucnosti« Brno, Náměstí Svobody 21./II.)

Čsl. Červený Kříž vydal 5 letáčků obsahu zdravotnického po 20 h, jež možno předplatiti u místních spolků Čs. Červeného Kříže, roční serii za 2 Kč. Rozšířováním letáčků sloužíte zdraví lidu. Letáček číslo 4. jest »O první pomoci«.

Správní výbory nově zvolené upozorňují, aby v ustavující nebo nejbližší schůzi přečetli stanovy a řády jednot, uvědomili si povinnosti k župě, činovníci jednotliví ať si pročtou Štěpánkovu »Příručku činovnickou« (má na skladě župy). Doufám, že bude možno brzy provést činovnické kurzy v jednotl. okresech s praktickými návody. Veškerá naše činnost vyžaduje přesnosti a pořádku ve všem.

upozorňujte — bratrsky — kde je třeba nápravy. Za upozornění budeme si jistě všichni vděční.

Milovníky minulosti upozorňuji na knihu B. Fišera Dějiny Uh. Hradiště I. za 25 Kč, váz, 35 Kč, vydala tiskárna Novotného v Uh. Hradišti a je k dostání ve skladě knih župy v Kyjově.

Ondráček.

Schůze župního předsednictva. Posmrtná vzpomínka věnovaná zvěčnělým bratřím Kavalírovi a Tlamkovi. Učitelé bratři v jednotách a pobočkách budou v denních listech vyzváni, aby práce v zájmu Sokolství nezanechávali a zůstali i na dálku tam, kde z přesvědčení pracují již léta. Redaktor Župního Věstníku br. M. Urban z Kyjova se vzdal; zodpovědným redaktorem ustanoven br. Vacík z Kyjova. ČOS. přiznala naší župě dva členy výboru a dva náhradníky; tito budou zvoleni valnou schůzí. Podány referáty ze sjezdu redaktorů, vzdělavatelů, náčelníků, náčelnic a výboru ČOS. Br. Dr. Kocián z Uh. Hradiště pořídí seznam lékařů, lékárníků a mediků. ošetřovatelů (žen i mužů) pro župní pomocný sbor. Slezské Matice pro Těšínsko poskytnut příspěvek Kč 100.— a doporučí se jednotám, aby dle možnosti sebe menší obnos darovaly. Dopisování do denních listů a Župního Věstníku svěřeno okrskovým náčelníkům. Přijaty nově pobočky Rudice (Luhačovice) a Lipová (Slavičín). Jednota Otrokovice z Hanácké župy přijata bude, svolí-li k tomu župa Hanácká. Do příští schůze 19. února ve Starém městě (o 10. hodině) přinesou činovníci výroční zprávy a tyto budou otisknuty v únorovém čísle Župního Věstníku. Valná schůze bude 19. března dopoledne v Sokolovně v Uh. Hradišti. Zanikla pobočka Topolná (Napajedla). Počet jednot 28 a poboček 55.

Jednoty a pobočky vykonejte valné schůze do konce února a hlaste datum župnímu předsednictvu, přejete-li si zástupce předsenictva, oznamte zvlášť. ČOS. zvýšila příspěvek o 1 Kč (nyní Kč 3.—). Pamatujte při valných schůzích, župa bude muset zvýšit ptirozeně také.

Dle rozhodnutí ministerstva pošt možno zasílat listky přihlašovací do katastru pod známkou 20 h.

Založení pobočky není třeba oznamovat úřadům.

Oznamujte župě pořádání všech podniků.

Jednotám a pobočkám rozešleme 1. číslo nového ročníku Župního Věstníku v počtu stanoveném župní valnou schůzí. Nevracejte proto, bude Vám předepsaný počet zaúčtován. Rozšířujte mezi členstvem!

Jednoty a pobočky vyrovnejte obratem dlužné obnosy, abyste nepozbyly hlasovacího práva na valné schůzi. Dlužníci budou uveřejněni ve 2. čísle.

Úrazové pojištění členstva vztahuje se i na práce při stavbě tělocvičen a úpravě cvičišť, pokud práce ty jsou úrazovému odboru předem hlášeny a konají se pod dozorem stavebních odborníků.

Vyzvání župy Těšínské k zájezdu v r. 1922.

S upřím ným povděkem přijala podepsaná župa podnět br. župy Orlické o Sokolských zájezdech na Těšínsko v roce 1922. Br. předsednictvo COS. poslalo návrh na Těšínsko, kde ihned stal se předmětem jednání na schůzích župních a na konec realizován ve spojitosti s krajským sitem v Mor. Ostravě.

Den 29. června 1922 (Petr a Pavla) stanoven dnem zájezdu na Těšínsko a 2. července téhož roku dnem krajského sletu v Mor. Ostravě.

Zájezdy na Těšínsko budou miti — tak jako na Slovensku — význam národně buditelský a mimo to — jako na Kladně — budou posilněny pro republikánský smýšlejci Čechy, kteří tu stojí v boji proti národnostním odpůrcům našim a současně na stráži proti podstatným živlům usilujícím o podložení životních sil našeho mladého státu. Na Těšínsku je to Sokolstvo, které činí nejspolehlivější pilíř naší republiky na česko polském pohraničí. V boji o příslušnost Těšínska bylo zase jistě ono, které zachránilo republike z Těšínska tepnou hospodářského života celé republiky — revír ostravsko-karvinský a dráhu košicko-bohuminskou.

Těšínská župa sokolská chystá tudiž ve čtvrtletku 29. června 1922 zájezdy na čtyřech nejdůležitějších místech těšínského pohraničí: na Bohumínsko, Karvinskou, Jablunkovsko a Frýdecko. Zájezdy ty mají spojiti s veřejnými cvičeniami za spoluúčasti hosti. V pátek a sobotu dne 30. června a 1. července uspořádá župa hromadné prohlidky dolů, koksoven, železáren, jakož i výlety do slezských Beskyd ve skupinách dle přání účastníků.

Sokolstvo kraje Bezručova, jakož i veškeré česky smýšlejci obyvatelstvo od Bohumína, Slezské Ostravy, přes Orlovou, Dombrovou, Karvinou, Frýdek, Těšín až po Jablunkov těší se již nyní na příjezd bratří z Čech a Moravy. 29. červen bude důležitým mezníkem v dějinách rozvoje Sokolství u nás, jakož i významným dnem v rozvoji českého vědomí mezi slezským lidem na Těšínsku.

Věříme, že Bezručův nářek nad zapominanou zemí patří již minulosti a chceme všem dokázati, že výtka slezského básníka nepatří Sokolstvu, jež vždy cítilo s námi a které ani tentokrát nezapomene.

Zveme Vás, bratři, co nejsrdečněji k nám.

Na shledanou v roce 1922 na Těšínsku!

Na zdar! Sokolská župa Těšínská.

Župa naše jest ochranitelkou jednot na Těšínsku — zájezdu se proto v značném počtu účastníme, jednoty hlaste již nyní počet účastníků cvičenců i v krojích Župnímu náčelníku br. Stašovi. Nechá jest účast naší župy čestná!

Předsednictvo župy Komenského.

Učitelům Sokolům jednot a poboček Sokolské župy Komenského !

Předsednictvo Sokolské župy Komenského s litostí vyslechlo zprávy členů předsednictva župního na své schůzi dne 6 ledna t. r., že bratři učitelé-Sokolové v důsledku poslední úpravy učitelských požitků zahájili passivní resistenci sokolské práce v některých jednotách a pobočkách župy a ponechali tak tyto venkovské jednoty ve směs jejich péci svěřené úplně opuštěny.

Předsednictvo župy žádá bratry Sokoly-učitele, aby kroku toho v zájmu dobré věci sokolské v župě nečinili a výčkali pokynů svého ústředí učitelského, které jistě se při urovnávání platových požadavků nerozhodne pro zahájení boje proti kulturním a národním organizacím a úpravu svých stavovských zájmů ponechá ku vyřešení kruhům poslaneckým, před něž jedině tato stavovská záležitost náleží.

Předsednictvo Sokolské župy Komenského v Kyjově :
Karel Vacík, jednatel. Dr. Karel Kozánek, starosta.

Činovníci jednot vyplňte statistické výkazy (číselné výkazy, seznamy jmenné) a zašlete župě nejpozději do 31. ledna! Ohlašovací listky 1921 (zelené) vratte ihned, jinak Vám budou zaúctovány à Kč 5.

Z jednot a okrsků.

Bratrským jednotám. Navrátiši se opět z nemocnice v Brně spěchám, bych Vám poděkovala za Váš velkodusný dar, kterým jste přispěli k mému částečnému zotavení. Nejsem sice ještě úplně zdravá, ale doufám, že tak jednou přece bude.

Děkuji Vám srdečně za Vaše bratrské dobrodiny, kterého jsem nutně potřebovala a prokázali jste mně ho v pravý čas. Ujišťuji Vás, že Vám toho nikdy nezapomenu.

S bratrským pozdravem Na zdar!

Zdeňka Balcarová, v Uh. Brodě.

III. okrsek Sokol. župy Komenského, pořádal pětidenní kurs cvičitelský. Vyučovali bř. Horák, Staša, Janík, Eck, Valenta, Vlk. Urban a sestra Stavinohová.

Zapsáno bylo 35 mužů a 20 žen — celkem 55 účastníků. Úhrnná návštěva 172, průměrná 34'5. Vysvědčení obdrželo 17 mužů a 10 žen. Kursu se nesúčastnily jednoty: Buchlovice, Uh. Hradiště. Pobočky: Babice, Velehrad, Topolná.

Bude třeba, aby se proti témtoto přísně zakročilo pro porušení kázně sokolské.

Kurs velmi trpěl nepravidelnou návštěvou zapsaných. Předepsaný počet 2 členy a 2 členky — vyslaly — jednoty Napajedla, St. Město, pobočky: Březolupy, Halenkovice, Žlutavy.

R. Valenta, okrskový náčelník.

Z Uher. Hradiště. Pěkně se uvedla Tělocvičná jednota Sokol v Uher. Hradišti do svého roku jubilejního. Pořádala v sobotu 14. a 15. t. m. zdařilou tělocvičnou akademii, jejíž tělocvičný pořad byl následující: 8 motýlků (žákyně) provedlo pěknou rej — zbytečné hlasité počítání při klavírním doprovodu nedoporučujeme. Líbila se nám bezvadná rej s různostmi 12 žáky provedená - a téměř vzorně se šíkolu svého zhodilo první družstvo mužů na kruzích, kdež cvičeny i těžší věci lehce a s jistotou. — V rejí pětibojců (12 dorostenců) vyjádřeno, čím tělocvik hellenský slynul a čím by i naše letní cvičiště měla být oživena. — Erbernovou sibiřskou devítkou podaly dorostenky ukázkou své pile, vyžadujíci však více přesnosti v jednotlivých polohách. — V pěkné tělocvičné improvizaci — dle Demeněho a antic. choru — předvedené členkami — diváci pochvalem neskrbilí. Bude ale na čase jednou zase ukázat cvičení s kužely nebo pod., abychom nezapomněli, že iž jiná odvětví tělocvičná dají se při akademických uplatnit. — Následují bílé skupiny mužů a po nich fontány žen — čísla tato, jedno druhé předstihovalo a těžko říci, které čtené diváctvo více zajímalo. Fontány vyžádovaly však rychlejšího střídání.

Pořad obohacen zpěvnimi čísly pí. Kozánekové s průvodem: klavírnim, což vhodně mezi tělocvičná čísla umístěno — čísla hudební sokol, orchestru celek pak vhodně doplněvala.

Akademie v celku i jednotlivostech plně uspokojovala a vedoucí i účinkujici mohou být s výsledkem své práce spokojeni!

Dál jen a výš!

Na zdar!

S.

Zájezd pěveckého sdružení Sokola v Uh. Brodě na Slovensko. Na pozvání bratrských jednot v Prievidzi a v Nitře uspořádalo pěvecké sdružení Sokola v Uh. Brodě řízením učitele br. Bordovského dva samostatné koncerty na Slovensku: v Prievidzi 10. a v Nitře 11. prosince 1921.

Po několika předcházejících vystoupeních při různých slavnostech sokolských v Uh. Brodě a samostatných koncertech v Bojkovicích odhodlalo se naše pěvecké sdružení podatí ukázky výsledků zdatnosti ve sborovém zpěvu také před širší veřejností bratrského Slovenska. Ušlechtilý zájem pro zvýšení úrovně našeho společenského života, láska k zpěvu a pevná sokolská kázeň, kterou každý člen sdružení dobrovolně zavazuje se k účasti v pravidelných zkouškách - všecky tyto okolnosti přispěly k tomu, že 30 členný pěvecký sbor Sokola v Uh. Brodě má ve svém obsáhlém reportoaru jména n. j. přednějších hudebních skladatelů domácích i některých cizích, jichž skladby zpívá vesměs z paměti.

Na Slovensko jeli naši pěvci rádi nejen z toho důvodu, aby tam zapívali, nýbrž i proto, že považovali svůj zájezd jako vitanou přiležitost k žadoucímu upřímnému sbližení, utužení vzájemnosti česko-slovenské a posílení myšlenky kulturního povznesení Slovenska. Že jejich snaha byla dobré pochopena, svědčí také posudky v různých slovenských listech, které zájezdu Uh. Brodského pěveckého sdružení sokolského věnovaly zvláštní pozornost. Tak »Slovenský Denník« v Bratislavě piše o těchto koncertech mezi jiným toto: Nechť je zdařilý zájezd pobídka pre bratov pěvcov, aby cvičili pilne dalej a prišli opäť čím skôr! Pre ostatné Jednoty a spevácké spolky české nech je zájazd nasledovania hodným prikladom. Lebo len takými častými vzájomnými návštěvami cez hranice stane sa v krátkom čase, že všeiky prehrady skoro zmiznú na vešky kulturny a hospodársky prospěch celého československého národa.«

Lipov. Válná hromada jednoty provedena 15. ledna 1922 za přítomnosti 54 členů. Čteno poselství ČOS z 2. čísla »Věstníku Sokolského«, podáný zprávy činovníků za r. 1921 a provedeny volby. V čele jednoty postaveni bratři a sestry: Fr. Nechyba, jako starosta, Fr. Frýška, jako náměstek starosty, Jiří Machálek, jako náčelník, Vl. Matoušková, jako náčelnice, Jos. Vojkůvka, jako vzdělávatel. Ze zprávy činovníků uvádíme: Členů koncem r. 1921 jest 74, v pobočce Louče 34, v pobočce Hroznové Lhotě 32, celkem 140. — Roční průměr v hodině cvičební: u mužů 16'4, u žen 6'6, u dorostenců 11'7, u žáků 22'7, u žáčků 11'6, u cvič. sboru muž. 5'—. Pořádána tělocvič. beseda a veřejné cvičení. — Z činnosti vzdělávaci: 110 proslovů před šikem, 2 přednášky, 2 divadla, 233 výpůjček knih; odebíráno: 11 výt. »Věstníku Sokolského«, 1 výt. »Sokola«, 9 výt. »Sokolice«, 16 výt. »Věstníku župního«, 11 výt. jiných sokolských časopisů. — Finanční stav jednoty: příjmů 18.036'40 Kč, vydání 16.043'Kč, hotovost 1992'93 Kč, jmění hodnoty 16.092'77 Kč.

Újezd. Zdejší pobočka podala důkaz svého oprávnění a neutuchajícího zájmu o rozšíření myšlenky sokolské v řadách venkovského obyvatelstva otevřením tělocvičny 18. prosince 1921 v sále pronajatém Sokolu brem G. Čudou. Slavnostní večer, jehož se mimo domácí lid značným počtem zúčastnila také mateřská jednota Uh. Brodská, zahájil vzdělávatel pobočky br. Fr. Opletal vřelým proslovem, v němž nastínil rozvoj pobočky od jejího založení v březnu 1919, zdůraznil zvláště nepochopení a nedůvěru, s jakou se setkává idea sokolská na našem venkově, jakož i úsilovnou snahu překonati nedostatek nářadí a vhodných místností. Výtrvalostí a obětavostí některých bratří podařilo se však zdolati všecky překážky; udržována pravidelná cvičení tělesná a postaráno i o ideovou výchovu a pobavení členstva přednáškovými kursy, zřízením sokolské knihovny, dramatického a pěveckého kroužku. Přes úsilovnou protiagitaci klerikální čítá pobočka s dorostenem i žactvem za necelá 3 léta přes 100 členů. — Ostatek slavnostního večera vhodně vyplnilo dobře se-

hrané drama Stroupežnického »Václav Hrobčický z Hrobčic« a sokolské sdružení pěvecké z Uh. Brodu, které připravilo všem přitomným svými výkony umělecký požitek. — Dosavadní úspěch po-bočky bude zajisté vzpruhou všemu jejímu členskemu k další energetické a obětavé práci na poli sokolském i národním mezi lidem venkovským, který sice sokolský program pomalu přijímá, avšak byv jednou ziskán pro myšlenku Tyršovu, stává se vytrvalým a nadšeným jejím hlasatelem a šířitelem. Nazdar!

Z Domanína. V neděli, dne 8. ledna, sehrála naše jednota dramatickou hru Al. Jiráska — »Vojnarku«. Děj sám o sobě, plný životních pravd, je těžký i pro starší osoby, které dovedou vysíhnouti a podat na jeviště, co mistr náš Al. Jirásek do děje vložil. Tím těžší úkol vzal na sebe vedoucí dorostu, který z mladých sil našich vychovati chce činné jedince, kteří by měli lásku ku podnikání, chuf ku práci a tělesné, či duševní. A úkol ten bohdá částečně se podaří.

Nejbolestnější stránkou v naší činnosti jest — scházejici nám mistnost. Mistnost v obecném hostinci naprostio neodpovidá dnešním požadavkům našim a jiného místa nemáme. Pozemek již sice ziskán pro stavbu sokolovny ($1\frac{1}{2}$ měř.), než hledali-li byste porozumění a pomoci u obce neb mistní školní rady, marně se domáháte. Tudiž jen na obětavosti členů »Sokola« bude záležeti, jak daleko svou vlastní silou zaleti a dokází-li, že smělým letem vstříc letí budoucnosti, pak bude jejich chloubou a cíli vědomí: národ nad strany.

Nuže svépomoci k činům a nacházíte-li nevděku u současných občanů-republikánu, budte jisti, že ocení Vás jednou budoucí pokolení. Tedy sadle stromky — pro potomky. Kdo by se chtěl státi »mecenášem« na poli kulturním pro náš národ a náš venkovský »bodrý« lid, zveme jej ku společné, bratrské práci. K. F.

Luháčovice. Jednota luháčovská uspořádala dne 26. pros. m. r. tělocvičný večer, který sice byl pod úrovni dřívějších večerů snaživou jednotou pořádaných, ale ukázal dobrou vůli a chvályhodnou snahu předvésti na prostranném lázeňském jevišti tělocvičné novinky. Krátká doba nácviku — o dobrém úmyslu nepochopují — způsobila, že některá cvičení vtiskla mi dojem, že ještě nepřišla jejich hodina. Bylo to zejména cvičení žákyň s kroužky, cvičení šestky dorostenců, cvičení osmi žákyň při zpěvu v kruhu (tyto si měly zpívat samy) a rytmické cvičení dorostenek. Rej motýlků bylo příliš netělocvičné — nechť Perun netrestá autora! Větrničky (tyče) žáků byly nepoměrně velké, a účel? Větráčky se netočily! Rej provedená sestrami byla pěkná, ale trochu tvrdá v celku. Lepší byly tanec dorostenek, cvičení mužů na bradlech. — Cvičení s provazci jako rytmická novinka dobré, ale mužné sile heodpovídajici. Večer zakončen pěknými skupinami mužů. Pozoroval jsem mnohdy rozchod s hudebním doprovodem. Ač neodcházel jsem s dojmy nejlepšími, těšil jsem se přec mnohému poučení. Neměl jsem v úmyslu psátí

tento trochu bezohledný posudek, avšak »pravdu sobě tvrdme, dobrí spolu budme«. Názdar!

Fr. Adamec.

„Sokol“ v Uh. Brodě koná svoji výroční valnou hromadu v neděli 19. února t. r. o 1. hod. odpol. v Obč. Besedě.

Střílky. Tělocvičná jednota Sokol ve Střílkách konala v místnostech tělocvičny dne 22. ledna 1922 valnou schůzi.

Starosta zahajuje o 14.30 schůzí. Posmrtnou vzpomínce věnuje zemfelému, o naší jednotu zasloužilému bratru Ing. Františku Kolaříkovi, přítomni uctívají povstáním jeho světlou památku.

Následuje obšírná zpráva činovníků, která je za hojně účasti členů sledována s náležitou pozorností. Jednatel udává, že jednota sdružuje 66 mužů a 31 žen, celkem 97 členů. Náčelník ohlašuje ustanovení jednotného členského. Návštěva členů čini průměrně 11,4 dorostu, 77 u žen, 34 za hodinu. Vzdělávací zpráva výkazuje 5 přednášek, 15 proslovů před šikem. 2 divadelní představení (Ta naše Máňa — Skružný a Mučedník Brixenský — J. F. Karas) 2 večírky komorní hudby, 1 večírek humoristický, 2 společné vycházky, 2 přednášky se světelnými obrázky pro žáky a začátky celkem 29 podniků. Účastníci závodů 3 muži, a 3 dorostenci poděleni diplomy. Provedení pěkně zhotovil br. Beneš. Knihovna obsahuje 99 pěkných knih, přírůstek 37 svazků. Vypůjčováno málo.

Opětne zvolení bři: Starostou Emil Hamrla, náměstkem Josefem Váňa, náčelníkem Jaroslavem Pluhářem, jednatelem Lidkou Liškovou a vzdělavatelem Emil Jungem.

S potěšením zjištěn větší zájem a porozumění, proto s důvěrou hledime do příštího roku. Jen ku předu, zpátky ni krok! Vzdělavatel.

V lidové osvětové knihovně v Nuslích 446 vyšel právě druhý díl spisu Rud. Máši, **O původu a vývoji náboženství**. Bohatostí látky předstihuje tento druhý svazek první díl. Je zde sneseno mnoho dokumentálního a sensačního pro ty, kdo bojují proti tmářství a církevním dogmatům. Spis je psán srozumitelně, čte se lehce a poutá pověstmi a pověrami těch nejrůznějších národů. Nejzajímavější kapitoly, jak čtení věci a duchů poněhál přechází do výšších náboženství, měl by číst každý! Cena 22 Kč. Na skladě má Sklad knih župy v Kyjově.

Z redakce. Bratrským jednotám! Ujmou jsem se prozatím redakce našeho župního listu do té doby, než ustanoven bude stálý náš župní redaktor. Župní Věstník má být obrázkem činnosti jednot župy, jakousi naší sokolskou kronikou. Zavedu proto pravidelnou část zpráv z jednot a žádám bratrské jednoty, aby dotazníky, které jsem jednotám pro Věstník odeslal, měsíčně pravidelně zasílali na adresu: Karel Vacík, dirigent Moravsko-slezské banky v Kyjově. Totéž platí také pro bratry okrskové náčelníky pro staf zpráv z okrsků.

Vydání tohoto čísla se opozdilo pro různé příčiny administrativní, nadále bude Věstník náš zavčas vydáván s datem 25. každého měsice.

Uzávěrka vždy 15. jednotlivého měsice, Karel Vacík, redaktor.

Sklad knih Sokolské župy Komenského v Kyjově

má na skladě a expeduje jednotám:

I. Tiskopisy sokolské:

Označky členské	Kč 3.—
< dorostu	> 2.—
Vzdělávací výkazy	> 7.—
Členské přihlášky	> .30
Legitimace členské	< .40
< dorostu	< .22
< žactva	> .22
< železniční	< 1.—
Zásadní usnesení ČOS	> 3.—
Záznamy o dopisech	> .50
Průkazenky dorostu a žactva	Kč .20
Kolky Českého srdce	> 1.—
Diplomy pro dorostence	> 7.—
< < závodníky	< 3.—
Obrazy Tyrše a Fügnera	> 20.—
Seznam movitosti	> .50
Členská matrika	> .50
Pokladní kniha	< .50

II. Technické příručky:

Tyrš: Tělocv. soustava	Kč 15.—
Svojsík: Základové skautingu I. a II. díl á	Kč 25.—
Cvičební večery pro muže	> 4.50
< < < ženy	< 12.—
< < < dorost	< 5.—
< < < žactvo	< 5.—
Cvičení žactva methodou sokolskou I.—II.	Kč 18.—
Lukeš: Cvičení na bradlech	Kč 10.—
Sbírka rytm. sestav. I.	> 3.—
Záviš: Lehká athlet. I.	< 6.—
	II. > 8.—
Na tyto ceny 10% knihkupecká přirážka. Ceny rozumí se mimo poštovné.	

III. Spisy ideové:

Liva: Naši velikáni	Kč 4.—
Tyršovo sokolství	> 3.—
Pelikán: O Sokole!	< 1.80
Vaniček: Z moudrosti všelidské	Kč 3.—
Štěpánek: Deník	< 3.—
Příručky pro činovníky I.	> 1.20
	II. > 2.50
Koutniková: Vzkaz sestrám	5.—
Tyrš: Nás úkol, směr a cíl	.55
Páta: Sokolstvo a Slovanstvo 2.	
Pelikán: Sokolsivo v dnešní době	
	Kč 4.—
Mácha: V duchu Štefanikové	2.—
Památník VIII. sletu I.—II.	Kč 55.—
Sokolským dětem	< 1.50
Nauman: Pohádka o princezně žábě	
	Kč 1.50
Památník zájezdu na Slovensko	
	Kč 5.—
Springer: Zdravot. čítanka	< 19.90

IV. Hudební:

Slovenská muži orchestr	< 33.—
> < klavír	> 5.—
Prostná VII. sletu dorost	< 5.—

V. Jiné spisy:

Neuman: Dvě	< 36.—
Jirásek: Proti všem	
Pohlavci	{ Váz. Kč 88.—
Temno	
Jak povstala země?	> 1.50
Jak povstal život?	> 1.50
Od buňky k ssavci	> 1.50
O vzniku světů	> 8.—
O původu náboženství	< 22.—

Knihy kdekoliv vydané obstaráme jednotám obratem pošty.

Prvni Moravská továrna na
vzorné tělocvičné nářadí

JOSEF HUJŇÁK A SYNOVÉ.

BRNO-KRÁLOVO-POLE.

Svatopluka čecha ul. č. 60. (Nad lékárnou.)

Telefon číslo 3701/VI.

Dodává veškeré tělocvičné a herní
nářadí za ceny konkurenční a se zárukou.

Jediný odborný podnik na Moravě.

Filiálky Moravsko-slezské banky
na moravském Slovácku

**V KYJOVĚ, UH. HRADIŠTI
a BZENCI**

úročí

vklady na knížky a běžné účty
co nejvýhodněji.

Veškeré obchody úvěrové,
směnárenské a bursovní

Při ukládání peněz slavebních fondů jednot použijte
laskavě služeb svojí domácí moravské banky,
při zvláště výhodných podmínkách úrokových.